

PATENTNI SPIS BR. 11573

Šarić Ante, sfud. tehn., Split, Jugoslavija.

Naprava za otklanjanje udarca pri spojevima željezničkih tračnica.

Prijava od 14 oktobra 1933.

Važi od 1 septembra 1934.

Suvišno bi bilo na dugo opisivati sve nedaće koje prouzrokuju kolesa voza svojim udaranjem na spojeve željezničkih tračnica, jer je to već davno poznato i dugo se već traži način, na koji bi se ovaj nedostatak otklonio. — Bilo je do sada mnogo pokušaja, ali su svi ostali bez uspjeha, te se je konačno ostalo pri starom spajanju vodeći brigu o tome, da šine budu barem što čvršće spojene, te da se pri spoju što manje savijaju. — To je donekle na više načina i pošlo za rukom, te je trajnost šine povećana, ali udarac je uvijek ostao.

Na priloženim nacrtima prikazan je pronalazak, koji se sastoji iz jednog ojačanog umetka u obliku trapeza, kojem je dulja paralelna stranica okrenuta prema osi kolo-sjeka. — Ovaj je umetak po stranama snabdjeven produženjima u obliku spojnice, po duljini je skroz probušen četvrtastom rupom, dimenzija vrata šine. Čitav ovaj umetak izradjen je iz jednog komada željeza. — Šine su na svojim završetcima pod istim kutom kao i stranice umetka, koso prerezane, ostavivši vrat šine produžen za pola dužine umetka.

Slika 5. predstavlja na jednoj strani sastavak u izgledu odozgo a na drugoj strani u središnjem horizontalnom presjeku; slika 7. predstavlja podužni vertikalni središnji presjek sastavka; slika 6. poprečni presjek na sredini sastavka, a slika 8. poprečni presjek na kraju sastavka.

Slika 1. predstavlja isti sastavak, samo drugčijeg oblika, sa jedne strane u izgledu odozgo, a sa druge strane u središnjem horizontalnom presjeku; 3. predstavlja isti

sastavak u vertikalnom podužnom središnjem presjeku; slika 4. poprečni presjek na sredini sastavka, a slika 2. poprečni presjek na kraju sastavka.

Slika 9. predstavlja još jedan oblik pronalaska, na jednoj strani u izgledu odozgo, a na drugoj u središnjem horizontalnom presjeku, a slika 10. poprečni presjek ovog oblika na sredini sastavka.

Prilikom spajanja, produženi vratovi obiju šina koje treba spojiti, umetnu se svaki sa svoje strane u rupu na umetku, ostavivši razmak potrebit za dilataciju šine. Preko ove rupe u koju posve tačno ulaze produženi vratovi šine, biti će obje šine potpuno čvrsto vezane, jer im rupa neće dozvoliti, da se ni u kojem smjeru giblju. — Istodobno produženja sa umetka t. j. spojnice, posve tačno obuhvataju vratove na šinama, a i njihova uloga je, da isto tako ne dozvole šinama, da se pri spoju giblju. — Ovaj je umetak vezan uz šine i sa šarafima, na isti način kako su do sada spojnice bile vezivane, samo što šarafi mogu biti kvadratnog profila, da bi se uslijed veće plohe što manje glodali.

Kada su šine na ovaj način spojene i vezane, dobiju se na površini šina pri spoju dva kosa reza, od kojih svaki ima za otvor razmak koji odgovara polovini dilatacije čitave šine. Oštri završetci koji nastaju uslijed kosog reza, nalaze se na ojačanom umetku i zarubljeni su prema dole tako, da kolo pri svom kretanju ne može da zahvati sam vršak oštrog završetka.

Pošto se ovaj način spajanja šina osni-va na kosom rezu, razumljivo je, da će

kolo pri svom kretanju postepeno prelazi-
ti sa jedne šine na umetak, a sa ovog na
drugu šinu, bez da bi moglo prouzrokovati
bilo kakav udarac.

Vanjski oštri završetci do duše nijesu na
umetku već na šinama, i nijesu ojačani, ali
ni oni neće predstavljati nikakvu opasnost,
jer kolo gazi od prilike na $\frac{1}{3}$ šine od osi
kolosjeka, te ne može do njih da dopre.
U ostalom kada bi ovi vanjski oštri zavr-
šetci predstavljali neki nedostatak s razloga
što nijesu ojačani, može se umetku dati
oblik prikazan na slikama 1, 2, 3, 4, —
Na ovaj način svi bi se oštri završetci na-
lazili na ojačanom umetku te bi u tom slu-
čaju i ovaj nedostatak bio otklonjen.

Na slikama 9 i 10, prikazan je produ-
ljeni oblik umetka, koji s razloga što nema
spojnica predstavlja uštedu na materijalu, a
i izrada istoga mnogo je jednostavnija.

Opisanim pronalaskom bile bi šine kud
i kamo čvršće spojene, i trajanje od onih

koje su spajane na do sada poznate načine,
a što je najvažnije bio bi eliminirana i
udarac.

Patentni zahtevi:

1. Naprava za otklanjanje udara u spoj-
evima željezničkih tračnica, naznačena
time, što se sastoji iz jednog ojačanog
umetka na krajevima koso prerezanog, a
po dužini probušenog četvrtastom rupom
i što je ovaj umetak po stranama snabde-
ven produženjima u obliku spojnice (sl. 5,
6, 7 i 8.).

2. Naprava po zahtevu 1, naznačena ti-
me što su šine koje treba spojiti, na zavr-
šetcima koso prerezane pod istim kutom
kao i krajevi umetka, što su samo vratovi
šina, koji se umetnu u rupu u umetku,
produženi svaki za pola dužine umetka
(sl. 5, 6, 7 i 8.).

